Општина Охрид

Сектор за туризам и локален економски развој

Одделение за туризам

Г2 ПРОГРАМА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ТУРИЗМОТ НА ОПШТИНА ОХРИД ЗА 2019 ГОДИНА

Ѓоко Апостолов
Раководител на Сектор за ТЛЕР

ПРОГРАМА
ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ТУРИЗМОТ НА ОПШТИНА ОХРИД ЗА 2019 ГОДИНА

Вовед

Туризмот претставува сложена, динамична, општествена и економска појава во современиот свет. Туристичкото стопанство кое ги создава туристичките услуги е сложен систем составен од голем број на единки и субјекти како што се: туристички организации и агенции, угостителски објекти, сместувачки капацитети сообраќајни претпријатија трговија, комунални услуги, занаетчиство, поединци кои даваат туристички услуги, производители на храна, земјоделци, јавни државни и локални институции и др. Сите тие субјекти, припаѓаат на различни стопански гранки, со што се создава една специфична сложена групација која е од огромно значење за општиот економски и социјален развој на Охрид како светска туристичка дестинација.

Имајќи ги во предвид историското и културното наследство, на 5-ти септември 1979 година под закрила на УНЕСКО беше ставено Охридското езеро. Еколошки чистите предели, природното наследство на овој регион. Логично развојот на туризмот, како особено важна дејност за Охрид, пред се се темели на креирањето на активности, мерки и политики за најдобро искористување на природните и културно- историски потенцијали за континуиран развој на туризмот преку изработка на програми кои во целост ги опфаќаат формите и облиците за одржлив развој.

Програмата за поттикнување на туризмот се однесува на луѓето од локалната заедница кои преку меѓусебна соработка допринесуваат за организиран пристап на туристичкиот пазар.

Институционалните мерки и конкретни проекти несомнено ќе ја одразат посветеноста и ангажираноста на стручниот кадар во насока на подобрување на квалитетот на туризмот и пораст на локалниот економски бенефит на учесниците во туристичкиот сектор и подигнување на квалитетот на живот за жителите на Општина Охрид.

Непосредното учество на релевантните фактори од сферата на туризмот, во процесот на планирање на програмата, претставува основа за создавањето на изворната слика за местото, имиџот и комплетниот туристички производ кој треба да се понуди на туристичкиот пазар. Преку заеднички напори кои овозможуваат создавање на заедничка визија ќе се идентификува широк спектар на активности и ќе иницираат создавање на здрава основа врз која ќе се планираат понатамошните активности а сето тоа ќе допринесе за мултиплицирање на бројот на гости и задоволни посетители.

Согласно **Програмата за поттикнување на развојот на туризмот**, вклучени се програмите за работа и буџетското планирање на средствата предвидени како приход од Таксата за Привремен престој, при што Секторот за Туризам и Локален Економски Развој, за буџетската 2019 година ја предвидува програмата поврзана со буџетската ставка **Г2: Поттикнување на развојот на туризмот.**

ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА 2019 ГОДИНА

За реализација на Програмата за 2019 во износ од **12.300.000,00 ден**. ќе бидат обезбедени средства од следниве приходи:

Средствата предвидени како приход од Таксата за Привремен престој	6.300.000,00 ден.
Приходи од донации	6.000.000,00 ден.
Вкупно приходи за 2019	**12.300.000,00 ден.**

I. ПРОГРАМА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ТУРИЗМОТ НА ОПШТИНА ОХРИД ЗА 2019 ГОДИНА

Општина Охрид преку Секторот ТЛЕР и Одделението за туризам, согласно своите надлежности и задолженија, а во насока на поттикнување на развојот на туризмот за 2019 година, ја базира **“Г2 Програмата за поттикнување на развојот на туризмот за 2019 година“** која ке се реализира преку следните активности:

1.УПРАВУВАЊЕ СО ТУРИСТИЧКИ ДЕЈНОСТИ

1.1. Изработка на Стратегија за развој на туризмот на општина Охрид

Охрид како туристичка дестинација, денеска се наоѓа на крстопат на целокупната економско – социјална преобразба на глобалната економија на развојните предизвици на глобално ниво, а пред се на едно динамично непосредно опкружување во областа на развојот на туризмот. Сопствените одговори за овие предизвици треба да ги побараме и да ги пронајдеме првенствено во сопствените капацитети и сили. Заради тоа, логична е и ургентна потребата за подготовка, изработка и операционализација на новата Стратегија за развој на туризмот во Општина Охрид, која врз база на темелни анализи на посточката состојба ќе ја дефинира долгорочната визија, стратешкиот правец, стратешките цели и приоритетни проекти како и акциони планови за идниот развој на туризмот, при што целокупниот документ ќе биде во согласност со основните принципи на УНЕСКО за заштитени подрачја, со националното законодавство за управување со заштитени подрачја како и со други погранични и регионални стратегии и планови за управување со природни ресурси.

Предвиден Буџет _ _____400.000,00 ден

1.2. Анализа на економскиот импакт на туризмот

Со оваа активност ќе се истражуваат Факторите за утврдување на економското значење на туризмот за Охрид. Ефектите на туристичката потрошувачка врз вкупната економија на Охрид, Економската функција на туризмот и неговите мултипликативни ефекти врз вработувања, влијанието врз развјот на руралните области, влијанието врз развојот на земјоделството и др. Анализата ќе ги прикаже директните влијанија на туризмот врз приходите на граѓаните, влијанието врз зголемување на инвестициите, влијание врз развојот на услугите и производите, влијание врз социјалната структура и рамномерноста на распределба на приходите во социјалните групи, како и влијанието врз развојот на дејностите кои се директно инволвирани во подмирување на потребите на гостите (Угостителство, сообраќај, трговија, туристичките агенции и сл...)

Предвиден Буџет _ 300.000,00 денари

1.3. Анализа и елаборат на визуелното оптеретување на градот

Целта на оваа активност е да се направи анализа на визуелното оптеретување на градот особено во туристичко прометните зони, да се разгледа можноста за воведување на моерка за унифицирање на излозите, како и да се направи анализа и процена за потребата од промена или отстранување хоризонталните реклами. Урбаниот пејсаж на Охрид, Охридската чаршија и охридските шеталишта треба да бидат препознатливи по својата специфична архитектура, по специфичните градежни материјали нивните бои и нијанси, по нивната текстура и архитектонската поврзаност на шеталиштата и плоштадите со зелените површини, цветните аранжмани и слично, наместо по рекламите со најразлични димензии, бои, стилови, носечки конструкции, видови на осветлување и сл. кои го сокриваат вистинските визуелни вредности на градот.

Предвиден Буџет 300.000,00 денари

1.4. Управување со туристичките дејности од мал обем во надлежност на единицата на локална самоуправа Општина Охрид

Локалната самоуправа согласно надлежностите и законските обврски, преку Секторот за ТЛЕР – Одд. за туризам во 2019 ќе продолжи со активностите за управување со туристичките дејности од мал обем во кои влегуваат:

- Евиденција, регистрација, категоризација како и продолжување на решенијата за категоризација на сместувачки капацитети од мал обем.
- Евиденција и регистрација на даватели на услуги во селски, етно и еколошки туризам,
- Евиденција и регистрација на даватели на услуги за туристичка дејност – вршење на услужни дејности, изнајмување на пловила за забава (сандолини), даска за едрење и слично..),
- Евиденција и регистрација на даватели на услуги за туристички услужни дејности поврзани со водениот превоз кои се реализираат со пловен објект со јачина на мотор кој не надминува 10 коњски сили и кој вклучува превоз на максимум 12 лица.

Предвиден Буџет 0,00 ден

1.5. Субвенционирање на приватни станоиздавачи од мал обем

Согласно законската регулатива, регистрираните и категоризирани станоиздавачи од мал обем кои редовно ги подмируваат обврските за плаќање туристичка такса ќе бидат субвенционирани на полугодишна основа, односно по евидентирање на уплатената туристичка такса од страна на приватниот станоиздавач, во период од 6 месеци. Субвенционирањето е планирано да биде на износ од 80% од уплатената туристичка такса, при што одобрената субвенција на регистрираниот станоиздавач ќе му биде доделена наменски, односно средствата ќе мора да бидат реинвестирани во сместувачкиот капацитет. При тоа, регистрираниот станоиздавач ќе биде обврзан за средствата во висина од субвенционираната Туристичка такса да набави опрема, мебел, помагала и други производи кои ќе мора да бидат искористени во неговиот сместувачки капацитет, а исплатата ќе се врши по претходно добиени финансиски документи (фактури, фискални смети и сл.) за набавените продукти. На овој начин, ќе се стимулира од една страна подобрување на квалитетот и стандардите на сместувачките капацитети преку директно реинвестирање на туристичката такса, а од друга страна ќе се стимулира локалната економија во функција на развој на туризмот. Воедно, приватните станоиздавачи ќе бидат стимулирани за редовно и навремено плаќање на туристичката такса, со што се очекува зголемување на уплатата, од една страна, како и добивање на пореален приказ за бројот на остварени ноќевања од друга страна.

Предвиден Буџет 600.000,00 ден

Вкупно планиран буџет за 1: 1.600.000,00 ден

2. ПРОМОЦИЈА НА ОХРИД КАКО ТУРИСТИЧКА ДЕСТИНАЦИЈА

2.1. Туристичка промоција на Охрид и регионот во странски и домашни печатени и електронски медиуми

Оваа активност ќе биде реализирана преку соработка со релевантни печатени и електронски медиуми од областа на туризмот со цел промоција на туристичката понуда и потенцијалите на Охрид. Активноста ќе се реализира преку објавување на статии, репортажи и реклами за Охрид со цел приближување на туристичкиот потенцијал на Охрид до граѓаните во земјите каде се печатат и дистрибуираат овие магазини.

Предвиден Буџет 300.000,00 ден

2.2. Организација на промо-тура „Охрид 2019“.

Поддршката на развојот на туризмот е секогаш во фокусот на развојните програми на општина Охрид. Една од најуспешните форми на директна промоција на туристичкиот потенцијал, производ и понуда, претставува организацијата на промотивните тури за деловен престој на претставници на туристички организации (агенции, туроператори, авиопревозници) и медиуми од таргетирани странски земји, кои престојуваат во Охрид 3-4 дена, при што се запознаваат со туристичкиот потенцијал на градот и околината и остваруваат повеќе деловни средби со претставници на туристичкиот сектор од Охрид. Концептот на организирање на одделни посети во неколку наврати во текот на година од различни преставници на туристичкиот сектор се покажа како успешен модел на промоција поради што истиот ќе го практикуваме и во 2019 година.

Целта на организирање на промо-турата е да се дефинираат и креираат нови пакет аранжмани за Охрид и воедно да се направат поголем број на промотивни репортажи за градот и околината.

Предвиден Буџет 200.000,00 ден

2.3. Организација на „Охрид Гастро Тура – Ohrid Gastro Tour“

Оваа активност предвидува гостување на неколку врвни светски готвачи / гастрономи од различни земји со Мишелин звезди кои за време на неколкудневниот престој во Охрид, во различни угостителски локали ќе имаат задача преку готвење со исклучиво домашни – охридски производи, да изнајдат начин за изработка и подготовка на нови специјалитети како и нивно вклучување во менијата на локалните угостители а со тоа да допринесат во збогатувањето на туристичкиот производ на градот. Воедно преку овој настан ќе биде одржана и обука на локалните готвачи за подготовка на нови типови на храна и збогатување на менијата.

Предвиден Буџет 600.000,00 ден

2.4. Меѓународна промоција на туристичкиот потенцијал на Охрид

Оваа активност опфаќа промоција на туристичкиот потенцијал на Охрид во таргетирани странски земји кои по извршени анализи се покажале како потенцијални туристичко-емитивни подрачја. Директните промоции кои ќе се организираат преку оваа активност,а е предвидено да се реализираат во соработка со Амбасадите на РМ во однапред селектирани земји, предвидуваат настан на кој ќе биде извршена видео презентација на туристичкиот потенцијал на Охрид, презентација на охридската гастрономија, како и организирање на непосредни средби на туристички работници од Охрид со туристички работници од земјата домаќин со цел отворање на можности за склучување на директни договори за креирање на пакет аранжмани. Оваа активност ќе се реализира во соработка со

Националната Агенција за поддршка и промоција на туризмот, хотелските асоцијации, туристичките агенции и туроператори.

Воедно, во оваа активност предвидени се директни или индиректни претставувања на Охрид на туристичките берзи и самеми и други промотивни настани во странски земји.

Особено внимание ќе биде посветено на саемите во Белград, Утрехт, Варшава и Софија, дестинации и држави од каде доаѓаат најголемиот број на гости и посетители во Охрид во текот на целата година

Предвиден Буџет 500.000,00 ден

2.5. Организација на манифестации и поддршка на различни активности и настани поврзани со промоција на туристичките производи

Активна и непосредна презентација на целокупната понуда во сегментот на алтернативните форми на туризмот како стопанска гранка која што најнепосредно носи економски бенефит на најширок круг на семејства и граѓани на општината е целта на оваа програмска активност. Во рамки на оваа програмска активност ќе се реализираат повеќе видови на манифестации, меѓу кои:

- Традиционална туристичко - промотивна манифестација **“Охридска софра 2019”**, која има за цел да го промовира руралниот туризам и традиционалните јадења од охридскиот регион.
- **Фестивалот “Вино и сирење 2019”-** Овој фестивал нуди одлична можност за локалните производители на вино и сирење да ги презентираат своите производи на пазарот. Во основа овој фестивал претставува своевиден мини саем на кој се презентираат виното и сирењето како дел од традиционалната македонска гастрономија, а заради неговата корисност се очекува да прерасне во значаен туристички настан во Охрид. Ваквиот тип на претстваување е одлична можност за презентација на новите техники на маркетинг и продажба, поттикнување на партнерски врски и воведување дополнителни стимулативни мерки.
- **“Денови на мед”.** Преку оваа манифестација локалните производители имаат можност да ги презентираат своите пчелни производи, а истата ќе биде одлична можност за охриѓани и гостите во Охрид да вкусат квалитетен мед и производи од мед.
- **Ohrid craft expo.** Целта на манифестацијата „Ohrid craft expo“ е да го промовира занаетчиството и занаетчиите, односно нивните производи и услуги, да го доближи занаетчиството до младите луѓе, до граѓаните и до институциите, да поттикне континуирана кампања за промоција на занаетчиството како фактор за економски развој, за зачувување на традицијата и културата на нашата земја, како и можност за подобрување на квалитетот на живеење на граѓаните кои се занимаваат со занаетчиска дејност.

Предвиден Буџет 300.000,00 ден

2.6. Изготвување на печатен и електронски промотивен материјал за Охрид

Оваа активност вклучува комплетно редизајнирање на промотивниот материјал во одделни сегменти на туристичката понуда на Охрид. За таа цел ќе биде потребно изработка и откуп на високо квалитетни фотографии и видеа, кои ќе бидат откупени на јавен оглас, и истите како сопственост на општина Охрид ќе бидат употребени за изработка на нов промотивен материјал.

Во рамки на истата активност предвидено е и **репринт на постоечкиот промотивен** материјал до изработката на новиот, со цел покривање на периодот до кога новиот материјал ќе биде подготвен.

Предвиден Буџет 1.500.000,00 ден

Вкупно планиран буџет за 2: 3.400.000.00 ден

3. РАЗВОЈ НА ТУРИСТИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

3.1. Бесплатен hot spot интернет

Поставувањето на бесплатен hot spot интернет на три локации во текот на измината 2018 година се покажа како одлична можност за посетителите и гостите во градот преку користеше на бесплатенинтернет да добијат информации за туристичката понуда и услугите во градот.

Планирано е обезбедување на бесплатен hot spot интернет на неколку најпосетувани локации во Охрид.

Предвиден Буџет 150.000,00 ден

3.2. Финансирање на локални микропроекти со цел потикнување на развојот на туризмот

Целта на оваа активност е поттикнување на развојот на туризмот, развој на нови туристички производи и нивна промоција со финансиска поддршка на Општина Охрид во вид на мали грантови. Проектите кои ќе се одобруваат и финансираат мора да имаат за цел општествена корист во насока на збогатување на туристичката понуда или подобрување на туристичката инфраструктура. Активноста ќе се реализира преку објавување на јавен повик за финансирање на микропроекти со право на учество на НВО-и, Месни и Урбани Заедници.

Предвиден буџет 600.000,00ден

Вкупно планиран буџет за 3: 750.000,00 ден

4. ПОДГОТОВКА НА ПРОЕКТИ И ПРОЕКТНО УПРАВУВАЊЕ

4.1. Подготовка на проекти и проектно управување

Успешноста на реализација на зацртаните проектни активности на вработените во одделението за туризам е најдиректно поврзано со степенот на нивната обученост и стручност. Бидејки се работи за сложена и комплексна проблематика согласно Европските стандарди, неопходно е континуирано подигнување на капацитетите на човечките ресурси во одделението за туризам.

Доказ за важноста на оваа проблематика е и тоа што во Европските претпристапни фондови (ИПА), цела една компонента е посветена токму на овој процес на континуирано стекнување на нови знаења и приближување кон европските стандарди.

Оваа програма за подигнување на капацитетот на човечките ресурси, планирано е да се оствари преку:

- Учество на стручни обуки, тренинзи, семинари, работилници, конференции,
- Превод на стручна литература,
- Консултантски услуги за специфични проектни активности,
- Воспоставување на партнерства неопходни во проектните апликации,

Превиден Буџет 50.000,00 ден

4.2. Средства за сопствено учество во имплеметација на проекти

Според утврдените правила за апликација за одредени проекти, во зависност од донаторот како неопходност се наметнува потребата од обезбедување на средства за сопствено учество кои мора да се запазат како прв услов за аплицирање за одреден проект. Со оваа ставка се предвидуваат средства за сопствено учество во следните области: **меѓународни проекти со посебен акцент за ИПА фондовите**, **регионални проекти, меѓуопштинска соработка** и **микрорегионални проект.** Дел од средствата се наменети за сопствено учество за проектот Проектот „Интеррегионално управување со културното наследство Е-систем“ финансиран од програмата Интеррег Балкан-Медитеран 2014-2020.

Превиден Буџет 500.000,00 ден

4.3. Средства од аплицирани и одобрени проекти

Во оваа програмска ставка се предвидени реализација на активности кои се во склоп на развој на туризмот, а претставуваат активности кои би се реализирале во рамки на проекти финансирани од други страни и донатори. Дел од средствата од оваа активност се предвидени за реализација на Проектот „Интеррегионално управување со културното наследство Е-систем“ акроним на проектот „ИРК-ХЕРМЕС“, од програмата Интеррег Балкан-Медитеран 2014-2020, во партнерство со Универзитетот за технологија од Кипар - Водечки партнер на проектот и партнер 1, Истражувачки и иновативен центар за информации, комуникација и знаење на технологии Атина од Грција - Партнер 2, општина Самос од Грција - Партнер 3, општина Крф од Грција - Партнер 4, ЕЛЕТ од Грција – Партнер 5, општина Охрид од Македонија - Партнер 6, општина Ѓирокастро од Албанија - Партнер 7. Проектот се однесува на дигитализација на културното наследство преку повеќе активности.

Проектот е одобрен во Март 2017 и се очекува склучување на договор за истиот. Вкупен буџет на проектот е 1.162.000,00 Евра од кои за Охрид се предвидени 121.450,00 евра буџет за реализација на проектни активности (од кои 75% - 91.088,00 Еур се добиваат авансно, а остатокот од 25% - 30.362,00 Еур. се рефундираат по завршувањето на проектот)

Превиден Буџет 6.000.000,00 ден

Вкупно планиран буџет за 4: 6.550.000.00 ден

ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА 2019: 12.300.000,00 ден

РЕКАПИТУЛАР

Г2 ПРОГРАМА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА РАЗВОЈОТ НА ТУРИЗМОТ НА ОПШТИНА ОХРИД ЗА 2019 г.					
Бр.	**Активност**		**Средства од буџет**	**Средства од донации**	**ВКУПНО**
1	**УПРАВУВАЊЕ СО ТУРИСТИЧКИ ДЕЈНОСТИ**				
	1.1.	Изработка на Стратегија за развој на туризмот на општина Охрид	400.000,00	/	400.000,00
	1.2.	Анализа на економскиот импакт на туризмот	300.000,00		300.000,00
	1.3.	Анализа и елаборат на визуелното оптеретување на градот	300.000,00		300.000,00
	1.4.	Управување со туристичките дејности од мал обем во надлежност на единицата на локална самоуправа Општина Охрид	0,00	/	0,00
	1.5.	Субвенционирање на приватни станоиздавачи од мал обем	600.000,00	/	600.000,00
		Вкупно 1	**1.600.000,00**	**/**	**1.600.000,00**
2	**ПРОМОЦИЈА НА ОХРИД КАКО ТУРИСТИЧКА ДЕСТИНАЦИЈА**				
	2.1.	Туристичка промоција на Охрид и регионот во странски и домашни печатени и електронски медиуми	300.000,00	/	300.000,00
	2.2.	Организација на промо-тура „Охрид 2019“	200.000,00	/	200.000,00
	2.3.	Организација на „Охрид Гастро Тура – Ohrid Gastro Tour“	600.000,00	/	600.000,00
	2.4.	Меѓународна промоција на туристичкиот потенцијал на Охрид	500.000,00	/	500.000,00
	2.5.	Организација на манифестации и поддршка на различни активности и настани поврзани со промоција на туристичките производи	300.000,00	/	300.000,00
	2.6.	Изготвување на печатен и електронски промотивен материјал за Охрид	1.500.000,00	/	1.500.000,00
		Вкупно 2	**3.400.000,00**	**/**	**3.400.000,00**
3	**РАЗВОЈ НА ТУРИСТИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА**				
	3.1.	Бесплатен hot spot интернет	150.000,00	/	150.000,00
	3.2.	Финансирање на локални микропроекти со цел потикнување на развојот на туризмот	600.000,00	/	600.000,00
		Вкупно 3	**750.000,00**	**/**	**750.000,00**
4	**ПОДГОТОВКА НА ПРОЕКТИ И ПРОЕКТНО УПРАВУВАЊЕ**				
	4.1.	Подготовка на проекти и проектно управување	50.000,00	/	50.000,00

	4.2.	Средства за сопствено учество во имплеметација на проекти	500.000,00	/	500.000,00
	4.3.	Средства од аплицирани и одобрени проекти	/	6.000.000,00	6.000.000,00
		Вкупно 4	**550.000,00**	**6.000.000.00**	**6.550.000.00**
		ВКУПНО	**6.300.000,00**	**6.000.000,00**	**12.300.000,00**